

prima instanță: N. Simciuc
instanța de apel: N. Cernat, A. Pahopol, A. Gavrilița

DECIZIE

16 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii Galina Stratulat, Ion Corolevschi, Valentina Clevadî și Tatiana

Vieru

examinând recursul declarat de către Șimon Ada

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Șimon Ada împotriva Ministerului Justiției cu privire la anularea ordinului de eliberarea sa din funcție, restabilirea în funcție și obligarea de a i se elibera licență de executor judecătoresc,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Șimon Ada,

c o n s t a t ă

La 21 decembrie 2012, Șimon Ada a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la anularea ordinului de eliberarea sa din funcție, restabilirea în funcție și obligarea de a i se elibera licență de executor judecătoresc.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin ordinul nr.45P-5 din 27 iunie 2006 al Departamentului de Executare a fost angajată în funcție de executor specialist principal al Oficiului de Executare Hîncești.

La 30 august 2006 în baza ordinului nr. 63.2 al Departamentului de Executare a fost transferată în funcția de șef de sector al aceluiași oficiu.

La 20 octombrie 2006 în baza ordinului nr. 74.6 aceluiași departament a fost transferată în funcția de șef - interimar al Oficiului de Executare Hîncești.

La 02 aprilie 2007 în baza ordinului nr. 27.11 aceluiași departament a fost transferată în funcția de șef al aceluiași oficiu permanent.

Menționează că dat fiind faptul că la 16 ianuarie 2010, a născut pe Șimon Cezara, i s-a acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, începînd cu 15 martie 2010 pînă la 16 ianuarie 2013 inclusiv, în baza ordinului nr. 21 din 13 martie 2010 emis de Departamentul de Executare. În perioada aflării în concediul pentru îngrijirea copilului, au avut loc modificări în

componenta structurală a Ministerului Justiției conform art. 51 al Legii nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești.

Astfel, conform modificărilor Ministerul Justiției urma să asigure încetarea activității secțiilor civile ale oficiilor de executare pe măsura investirii în funcție a 1/2 din numărul executorilor judecătorești stabilit pentru circumscripția dată.

Relevă, că în legătură cu acest fapt, la 13 septembrie 2010 Departamentul de Executare al Ministerului Justiției a emis ordinul nr. 379-p de preavizarea șefului Oficiului de Executare Hîncești, începând cu 15 septembrie 2010 privind eliberarea din funcția deținută, în legătură cu încetarea activității.

Susține că ordinul respectiv nu i-a fost adus la cunoștință la data indicată în el, deoarece se afla în concediul pentru îngrijirea copilului și nu era prezentă la serviciu, iar la 12 octombrie 2010 prin ordinul nr.538-p al Departamentului de Executare a Ministerului Justiției s-a dispus eliberarea ei din funcția publică, începând cu 15 octombrie 2010.

Menționează că, toate ordinele date au fost emise în perioada aflării sale legale în concediul pentru îngrijirea copilului și ordinul de acordare a concediului pentru îngrijirea copilului nu a fost anulat, nefiind rechemată la serviciu. Astfel, ordinul de preavizare din 13 septembrie 2010 și ordinul de eliberarea ei din funcție din 12 octombrie 2010 au fost semnate de către ea, în aceeași zi, ziua când a fost telefonic invitată pentru a primi carnetul de muncă la Departamentul de Executare.

Conform fișei de post aprobată de Directorul Departamentului de Executare la 30 decembrie 2008, în atribuțiile sale în calitate de șef al oficiului de executare Hîncești, intrau atribuții care nu țineau limitat de activitatea secției civile, operând cu atribuții de gestionare a asigurării evidenței documentelor executorii și a dosarelor personale ale beneficiarelor, cea ce ține de secția penală, pentru care era responsabilă. Conform Hotărârii Guvernului nr. 827 din 10 septembrie 2010 privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune, secția dată a fost transmisă departamentului Instituțiilor Penitenciare de la Departamentul de Executare în număr de 216 unități de personal de la oficiile de executare.

Consideră reclamanta că față de ea la momentul concedierii, s-au admis abuzuri, astfel nu au fost respectate dispozițiile art. 86 alin. (2) Codul muncii, conform căruia nu se admite concedierea salariatului în perioada aflării lui în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

În plus mai menționează că la fel nu a fost respectată procedura de concediere în cazul lichidării unității, prevăzută la art. 88 Codul muncii, conform cărei angajatorul este în drept să concedieze salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, doar cu condiția că va emite un ordin motivat din punct de vedere juridic, cu privire la lichidarea unității ori reducerea numărului sau a statelor de personal. De fapt a avut loc doar lichidarea secției civile, secția penală fiind transmisă la altă unitate – Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Mai menționează că, în septembrie 2010 un consilier de probațiune a secției penale a fost demis din funcție, funcția devenind vacantă, în ianuarie 2011 funcția data fiind suplinită, respectiv rezultă că posibilitatea transferului său a existat.

Susține că, conform articolul 89 Codul muncii, salariatul eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu prin hotărâre a instanței de judecată. În temeiul art. 90 Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia.

Astfel, la 23 octombrie 2012 s-a adresat cu o cerere către pîrît, prin care a solicitat eliberarea licenței pentru activitatea de executor judecătoresc, deoarece copilul la 16 ianuarie 2013 împlinește vârsta de 3 ani și dorește să reia activitatea de executor judecătoresc.

Relevă că prin răspunsul din 23 noiembrie 2012 pîrîtul i-a refuzat în satisfacerea cerințelor, motivînd prin faptul că nu m-am adresat cu o astfel în cerere în decurs de 15 din momentul intrării în vigoare a Legii nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești.

Consideră reclamanta că refuzul dat este unul nefondat, dat fiind faptul că omiterea termenului a fost unul justificat, și anume, necesitatea îngrijirii copilului, iar solicitarea ei de a-i fi eliberată licența de executor judiciar este una întemeiată în scopul lichidării ilegalității eliberării sale din funcție.

Solicită reclamanta repunerea în termen, declararea nulă a ordinului nr.538-p al Direcției de Executarea a Ministerului Justiției din 12 octombrie 2010 cu privire la eliberarea sa din funcția publică începînd cu 15 octombrie 2010, restabilirea sa în funcție și obligarea Ministerului Justiției să-i elibereze licența de executor judecătoresc.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22 februarie 2013 a fost respinsă ca neîntemeiată cerința Adei Șimon privind repunerea în termen iar cererea de chemare în judecată depusă de ultima către Ministerul Justiției privind declararea nulității ordinului nr. 538-p din 12 octombrie 2010 în partea eliberării acesteia din funcție începînd cu 15.10.2010 și restabilirea în funcție a fost respinsă ca fiind depusă tardiv. Pretențiile reclamantei ce țin de obligarea de a i se elibera licență de executor judecătoresc au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013 a fost respins apelul declarat de către Șimon Ada și menținută fără modificări hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22 februarie 2013.

La 05 august 2013 Șimon Ada a declarat recurs, împotriva deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea actelor contestate cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă integral acțiunea.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Prin scrisoarea de însoțire, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate la 12 iulie 2013 (f.d.81).

Prin prisma normei citate, în coraport cu data emiterii deciziei de către instanța de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen.

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanțele inferioare nu au examinat pricina minuțios, au aplicat eronat legea și în concluzie au emis decizii ilegale.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul declarat se judecă în limitele invocate și în baza referinței depuse de către intimat.

La 19 august 2013, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Justiției, copia cererii de recurs și suplimentul la recurs, cu necesitatea de a depune referință asupra acestuia.

Până la data examinării pricinii în ordine de recurs, Ministerul Justiției nu a depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate în recurs în baza materialelor dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele pricinii s-a constatat că, potrivit carnetului de muncă anexat, Șimon Ada, din 27 iunie 2006, a fost angajată în funcție de executor specialist principal, ulterior în funcția de șef permanent al Oficiului de Executare Hîncești (f.d. 6-12).

La 16 ianuarie 2010, Șimon Ada, a născut o fiică, fapt ce se confirmă prin certificatul de naștere (f.d.23).

Potrivit extrasului din ordinul nr. 21 din 31 martie 2010 al Departamentului de Executare, Adei Șimon i s-a acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, începând cu 15 martie 2010 pînă la 16 ianuarie 2013 inclusiv (f.d.13).

La 13 septembrie 2010 Departamentul de Executare al Ministerului Justiției a emis ordinul nr. 379-p de preavizarea șefului Oficiului de Executare Hîncești, începând cu 15 septembrie 2010 privind eliberarea din funcția deținută a unor colaboratori, în legătură cu încetarea activității, conform Legii nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești (f.d. 19, 39).

Ulterior, la 12 octombrie 2010 prin ordinul nr.538-p al Departamentului de Executare a Ministerului Justiției s-a dispus eliberarea Adei Șimon din funcția publică, începând cu 15 octombrie 2010, (f.d. 20).

La 23 octombrie 2012, Șimon Ada, s-a adresat cu o cerere către Ministerul Justiției, prin care a solicitat eliberarea licenței pentru activitatea de executor judecătorec în raza mun. Chișinău, deoarece copilul ei, la 16 ianuarie 2013

împlinește vârsta de 3 ani și dorește să reia activitatea de executor judecătoresc. Totodată a menționat că la momentul eliberării licențelor pentru activitatea de executor judecătoresc, se afla în concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani și nu a fost informată de către Departamentul de Executare despre posibilitatea primirii licenței, astfel fiind lipsită de sursa de informare în vederea obținerii acesteia în modul și termenii prevăzuți (f.d.21).

Prin răspunsul din 23 noiembrie 2012, Ministerul Justiției, i-a refuzat lui Șimon Ada, în satisfacerea cerințelor, motivând prin faptul că potrivit art. 49 alin. (1) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, persoanele care activau la data intrării în vigoare a prezentei legi în calitate de director, vicedirector, șef și colaborator al direcției de executare a documentelor civile și administrative, al serviciului juridic, de șef (șef adjunct) al oficiului de executare, de colaborator al secției civile a oficiului de executare al Departamentului de executare, care au întrunit condițiile prevăzute la art. 4 alin. (1), lit. a)-c) și e)-f) li s-a eliberat la cerere licențe pentru activitatea de executor judecătoresc în localitatea în care activau, fără a susține concurs. Cererea urma a fi adresată ministrului justiției și depusă prin intermediul Departamentului de executare în termen de 15 zile din data intrării în vigoare a legii.

Nefiind de acord cu răspunsul Ministerului Justiției, Șimon Ada, la 21 decembrie 2012 s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Prima instanță, prin hotărârea din 22 februarie 2013 a respins ca neîntemeiată cerința Adei Șimon privind repunerea în termen, iar cerința privind declararea nulității ordinului nr. 538-p din 12 octombrie 2010 în partea eliberării acesteia din funcție începând cu 15 octombrie 2010 și restabilirea în funcție a fost respinsă ca fiind depusă tardiv. Pretențiile reclamantei ce țin de obligarea de a i se elibera licență de executor judecătoresc au fost respinse ca neîntemeiate.

Instanța de apel, prin decizia din 06 iunie 2013 a respins apelul declarat de către Șimon Ada și hotărârea primei instanței a fost menținută.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că, instanțele ierarhic inferioare, respectând prevederile art. 118 CPC în colaborare cu art. 241 alin. (5) CPC și reieșind din cumulul de probe prezentate în cadrul judecării cauzei, a ajuns la o concluzie justă privind respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Conform art. 355 alin. (1) lit. a) Codul Muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Din conținutul dispozițiilor citate rezultă în mod cert că în vederea soluționării litigiului cu privire la restabilirea în funcție, Șimon Ada urma să se adreseze instanței de judecată în termen de trei luni din momentul în care a aflat despre încălcarea dreptului său.

Șimon Ada în cererea de chemare în judecată și în cererea de recurs susține că ordinul de preavizare din 13 septembrie 2010 și ordinul de concediere din 12 octombrie 2010, le-a primit contrasemnătură într-o zi, ziua când a fost invitată telefonic pentru a primi carnetul de muncă de la Direcția de Executare.

La acest capitol, Completul ține să menționeze că din materialul probator se atestă contrariul și anume: Șimon Ada a făcut cunoștință cu ordinul de preavizare nr. 379-p din 13 septembrie 2010, la 15 septembrie 2010, contrasemnătură (f.d.39). Iar cu ordinul de concediere din 12 octombrie 2013, după cum susține recurenta Șimon Ada, a făcut cunoștință în ziua când a venit să-și primească carnetul de muncă de la Direcția de Executare, adică la 13 octombrie 2010 (f.d.12).

Contrar prevederilor enunțate mai sus, Șimon Ada a depus cerere de chemare în judecată la 21 decembrie 2012, adică cu depășirea termenului de trei luni.

Conform art.271 Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Conform art. 355 alin.(2) Codul muncii, cererile depuse cu omiterea termenelor prevăzute la alin.(1), din motive întemeiate, pot fi repuse în termen de instanța de judecată.

Articolul 116 alin. (3) Codul de procedură civilă prevede că la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Șimon Ada solicitînd repunerea cererii de chemare în judecată în termen nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului în termenul prevăzut de lege.

În acest context instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul recurente că motivul omiterii a termenului de adresare în judecată, invocat de către ea și anume, aflarea sa în concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de trei ani pe care nu avea în grija cui să-l lase, nu poate servi ca un motiv întemeiat, care i-ar acorda instanței dreptul de a o repune pe reclamantă în termen.

Conform art. 251 Codul muncii, se interzice concedierea femeilor gravide, a femeilor care au copii în vîrstă de pînă la 6 ani și a persoanelor care folosesc concediile pentru îngrijirea copilului prevăzute la art.124, 126 și 127, cu excepția cazurilor prevăzute la art.86 alin.(1) lit.b), g)–k).

Conform art. 86 alin. (1) lit. b) Codul muncii, concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru în cazul lichidării unității sau încetarea activității angajatorului persoană fizică.

Potrivit alin. (2) același articol, nu se admite concedierea salariatului în perioada aflării lui în concediu medical, în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, în concediu de maternitate, în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 la 6 ani, în perioada îndeplinirii obligațiilor de stat sau obștești, precum și în perioada detașării, cu excepția cazurilor de lichidare a unității.

Completul nu poate reține nici argumentul recurenței că nu se admite concedierea salariatului în perioada aflării lui în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, deoarece în cazul în speță a avut loc lichidarea unității.

Prin urmare, Completul consideră că instanța de apel a determinat definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, apreciind probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art.130 CPC, multiaspectual, complet, în ansamblul și interconexiunea lor, aplicând corect normele de drept material.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Șimon Ada și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Șimon Ada.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Șimon Ada împotriva Ministerului Justiției cu privire la anularea ordinului de eliberarea sa din funcție, restabilirea în funcție și obligarea de a i se elibera licență de executor judecătoresc.

Decizia este irevocabilă din data emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Corolevschi

Valentina Clevadi

Tatiana Vieru